چاکسازییەکانی بیبی ئیسرائیل … وەرگێڕان و ئامادەکردن: عیسا بۆتانی

بەهۆی چاکسازییەوە وڵاتی پێشخست؛ پێنج جار سەرۆکایەتی حکوومەتی پێ سپێردرا

لە ساڵی 2003 کە شارۆن سەرۆکایەتی حکوومەتی ئیسرائیلی دەکرد, پۆستی وەزارەتی دارایی لەلایەن بنیامین ناتانیاهۆ بەڕێوە دەبرا، ئەو پۆستەکەی بۆ چاکسازیی ئابووری بەکارهێنا تاکو دۆخی ئابووری ئەو وڵاتە گەیشتە ئاستێکی هەرە پێشکەوتوو.
ناتانیاهۆ بڕیاری لە گرتنەبەری رێکاری سەخت دا، کە بریتی بوون لە کەمکردنەوەی تێکڕای باج و خەرجییەکان و کرێی فەرمانبەرانی حکوومەت تاکو ئاستی هەڵوەشاندنەوەی گرێبەستی چوار هەزار لە فەرمانبەرانی ئەو وڵاتە، سەرەڕای فراوانکردنی بەشی دەسەڵاتی حکوومەت لە بواری ئابووری و کۆمپانیا گشتییەکانی فڕۆکەوانی نیشتمانی (ئی ئێڵ ئەی ئێڵ) و کۆمپانیای پەیوەندییە نیشتمانییەکانی (بیزيك)، ئەو بە رێژەی 64% تا 44% باجی لەسەر هاووڵاتیان و لەبەرامبەریشدا بە رێژەی 36% تا 18% باجی لەسەر کۆمپانیاکان کەمکردەوە و چاکسازی گرینگی لەبواری ئابووریدا سەپاند.
رون دیرمیر کە وەکو راوێژکار لەگەڵ چوار لە وەزیری دارایی ئەو وڵاتە کاری کردووە بە ناتانیاهۆشەوە؛ سەبارەت بە چاکسازییەکانی بیبی (کە مەبەستی ناتانیاهۆ)یە, دەڵێت: (رۆڵی هەناسەبڕاویی حکوومەتی لە ئابووری چارەسەر کرد، بیبی ریفۆرمەر نەبوو بەڵکو شۆڕشگێڕ بوو؛ چاکسازی ئەوکاتە دەکرێ کە سیاسەتی حکوومەت بگۆڕی و شۆڕشیش ئەوکاتە بەرپا دەبێ کە کار لەسەر گۆڕینی ئەقڵییەتی وڵات بکەی، من لەو بڕوایەدام کە بیبی توانی گۆڕانکاری لە ئەقڵییەتدا بکا).
لەهەما کاتدا بنیامین ناتانیاهۆ خودی خۆی چەندین چاکسازی لە کەرتی بانکیدا کرد ئەویش بە نەهێشتنی سەنەدە حکوومییەکان, بەهۆی ئەو سەنەدانەوە دامەزراوەکانی ئیسرائیل هیچ پاڵدەرێکیان نەبوو وەبەرهێنان لە سندووقەکانی وەبەرهێناندا بکەن، بەڵام دوای چاکسازیکردن لەو کەرتەدا دامەزراوەکان دستیان کرد بە کۆکردنەوەی نزیکەی (300) ملیۆن دۆلار بۆ وەبەرهێنان لەهەر مانگێدا. دەرەنجامی

ئەو چاكسازییانە بە ئەرینی بەسەر ئابووری ئیسرائیلدا شكایەوە و هەر بەهۆی ئەمەشەوە ناتانیاهۆ لەنێو گەلی ئیسرائیلدا پێگەی جەماوەری فراوانتر بوو.

ناتانیاهۆ بیرۆكەی بازاڕی ئازادی پەیڕەو كرد و لەبارەی پرسی چاكسازیشەوە خۆی بەمشێوە باسی لێوە دەكا و دەڵێت: (بۆ گەلی ئیسرائیلم شیكردەوە كە ئابووری كەرتی تایبەت پێشتر لەشێوەی پیاوێكی لەڕ و لاواز كە پیاوێكی قەڵەوی لە كۆڵ كردبوو، لە كاتێكدا ئەو چاكسازییانەی كردم پشێوی گەورەی لەنێو كرێكاراندا دروست كرد، لەگەڵ ئەوەشدا تێڕوانینی من بۆ ئابووری ژێیەكی هەستیاری پێكا. هەر كەسێك لە ئیسرائێل هەوڵی ئەوەی دابێت كارێكی وەها بكات ئەوا ئەویشی گرتەوە و ئەگەر ئیسرائیل بیەوێت سەركەوێت ئەوا ناچارە رۆڵەكان پێچەوانە بكاتەوە، بۆ كەرتی تایبەت پێویستە ببێتە ئەو پیاوە قەڵەوە؛ ئەوە تەنها بە كەمكردنەوەی باج و سنووردارکردنی خەرجییە گشتییەكان دەكرێ).

بە درێژایی پەنجا ساڵ كۆمپانیا حكوومییەكان بێهودە بەدوای غازی دەریادا گەڕان، تەنها بە راسپاردنی كۆمپانیا تایبەتەكان و لە سەردەمی حكوومەتی ناتانیاهۆدا كانگایەكی غازییان دۆزیەوە كە بە بەهای میارەها دۆلار دەبوو، ئەوەش هاوكار بوو لەوەی حكوومەت سەرچاوەی داهاتێكی گرنگی دەسكەوێت بۆ پشتیوانیكردنی پێداویستییەكانی لەبواری پەروەردە و چاودێری و ژێرخانی ئیسرائیل.

بیبی توانی موعجیزەیەكی ئابووری دروست بكا و ئیسرائیلی گەیاندە ئاستی وڵاتانی هەرە پێشكەوتوو، تەنها لەو كاتەی كە وەزیری دارایی بوو وەبەرهێنانی راستەوخۆ ساڵانە لە ئابووری ئیسرائیلدا گەیشتە رێژەی 380%.

ئەو لەمیانی ئەو سیاسەتەی ناوی نا (پیاوی قەڵەو/ پیاوی لاواز) ئەوەی سەلماند كە تەكنۆلۆژیا بەبێ بازاڕی ئازاد وڵاتان ناخاتە سەر رێچكەی پێشكەوتن، هەموو ئابوورییە نیشتمانییەكان لەو پێشبڕكێیەدان كە كەرتی گشتی لەسەر ئەستۆی كەرتی تایبەتدا بێت، ئەوسا كەرتی گشتی دووچاری هەڵئاوسانێكی زۆر بووەوە, بیبی سیستەمی پارێزیی قورسی بۆ خۆراكەكانی داڕشت و هەموو بەربەستەكانی لەبەردەم كێبڕكێیەدا لابرد كە ببوونە ئاستەنگ لەبەردەم كەرتی تایبەتدا… بەوە بەرەو پێشەوە پێشكەوت.

ئیسرائیل ئابووری بازاڕی ئازاد و تەكنۆلۆژیای هەڵبژارد و ئەوە هۆكاری پێشكەوتن و بەهێزبوونی ئابووری ئەو وڵاتە.

ئیسرائیل یەك لە وڵاتە هەرە پێشكەوتووەكانی بواری تەكنۆلۆژیایە لەسەر ئاستی جیهان؛ بەشێوەیەك كە نزیكەی (4000) كۆمپانیای تەكنۆلۆژی لەو وڵاتەدا تۆمار كراون, لە كۆی (500) گەورە

کۆمپانیاکانی ئەو بوارە ئیسرائیل خاوەنی (80)یانە کە توێژینەوە و داهێنانەکانی لەڕێگەی لقەکانی لەناوەخۆی وڵاتدا ئەنجام دەدات و بڵاویان دەکاتەوە.

کۆمپانیاکانی فەیسبووك و ئاپڵ و مایکرۆسۆفت و ئینتڵ و بایباڵ و ئەمازۆن و ئی بی ئێم و سیسکۆ و چەندین کۆمپانیای دیکە کە بە گرینگترین کۆمپانیا لە جیهاندا هەژمار دەکرێن و ڕۆژانە بەرهەمەکانیان بەکار دێ، پشت بە توێژینەوە و پێشخستن دەبەستن و هەمووی لە ڕێگەی لقەکانیان لە ئیسرائیل ئەنجام دەدرێن،

o وەکو گەورەترین ناوەندی تەکنۆلۆژی لە جیهان؛ تەلئەڤیڤ لەدوای سیلیکۆن فالی ئەمریکا بە پلەی دووەم دێت.

o لەبواری ژمارەی کۆمپانیا تۆمارکراوەکانی بۆرسەی ناسداك کە لە جیهاندا بە گەورەترین بۆرسەی تەکنۆلۆژیا هەژمار دەکرێ, ئیسرائیل لە پلەی سێیەمدایە لە دوای ئەمریکا و چین.

o ژمارەی کۆمپانیا تۆمارکراوەکانی ئیسرائیل لەو بۆرسەیەدا گەورەترە لەوەی وڵاتانی ئەڵمانیا و ئیسپانیا و ئیتاڵیا و فەڕەنسا و هۆڵەندا.

o کەرتی توێژینەوە و پێشخستن ڕێژەی 12.5% لە کۆی بەرهەمهێنانی ناوەخۆ لە ئیسرائیل پێکدەهێنێ، و لەمڕووەشەوە ئیسرائیل لە جیهاندا بە یەکەمین وڵاتە دێت کە ئەو ڕێژە سەدییەی ئابووری لە چالاکییەکانی توێژینەوە و گەشەداندا خەرج بکا.

ئیسرائیل دەستی هەبووە لە پێشخستنی چەندین داهێنانی نوێی کۆمپانیا جیهانیەکان، وەکو ئۆتۆمبیلی کارەبایی و ئۆتۆمبیلی بێ شوفێری گوگڵ و کۆمپیوتەری لاپتۆپ و پێشکەوتنە تەکنۆلۆژییەکانی کۆمپانیای ئەنتڵ. خەڵکی لەهەر شوێنێکی دنیا لە داهێنانەکانی مۆبایل سوودەمەندن کە ئیسرائیل خاوەنەکەیەتی لە سیستەمی دەریاوانی و ڕێوبان و داودەرمانە رزگارەکانی ژیان و ئامێرە پزیشکییەکان و چەندین داهێنانی دیکە کە ڕۆژانە بەکار دێن.

پاشەڕۆژ مولکی داهێنەرانە، بۆیە ئیسرائیل پێگەیەکی گرینگی لە پاشەڕۆژدا دەبێت و لە ئێستادا لەڕووی گەشەی هەرە خێراوە؛ پلەی سێیەمی لە ریزبەندی یانەی ئابووری جیهانیدا گرتووە.

کۆمپانیا نوێیەکانی ئیسرائیلی بە بڕی نزیکەی 20% لەبواری ئەلیکترۆنیدا چانسی وەبەرهێنانی تایبەتی جیهانییان هەیە، لەلایەکی دیکەشەوە لە ئیسرائیل ڕێژەی 87%ی ئاوی بەکارهاتوو دەپاڵێوێت و پێنج جار بەکار دەهێنرێتەوە، تەنانەت بە بەراورد لەگەڵ هەر وڵاتێکی دیکە؛ مانگای ئیسرائیلی بڕە شیرێکی زۆرتر دەدات.

پرسیار ئەوەیە, لە کاتێکدا ئیسرائیلدا خاوەنی زەوییەکی وشك و بەدەم کێشە و قەیرانی یەك لەدوای یەکدا دەیناڵاند… چۆن گەیشتە

ئەو ئاستەی پێشکەوتنە؟

لەمێژووی ئیسرائیلدا دوو هەنگاوی زۆر گەورە نران، سیاسەتی حکوومەتەکانی ئەو وڵاتە رۆڵی هەبوو لە خێرایی گەشەسەندن و هۆکاری هەرە سەرەکی بۆ ئەم گۆڕانکارییە رێگەخۆشکردن بوو لەبەردەم کەرتی تایبەت دا.

هەنگاوی یەکەم لە ساڵانی 1948 بۆ 1970 نرا، لەو ماوەیەدا پشکی تاك لە تێکڕای داهاتی ناوخۆدا بۆ چوار هێندە بەرز بووەوە و چێی دانیشتووانیش سێ هێندە زیادی کرد. ئەوە سەرەڕای هەڵگیرسانی سێ جەنگی گەورە لەو کاتانەدا. هەنگاوی دووەمیش لە ساڵی 1990 بوو کە تاکو ئێستا بەردەوامە کە ئیسرائیلی لە دۆخی چەقبەستوویی و متبوونەوە گۆڕییەوە بە ناوەندێکی سەرکێشیکردنی داهێنانی جیهانی، لەو سەردەمەدا بە بەراورد بە قۆناغەکانی پێشوو جیاوزای گەورە کەوتە پەیڕەوی کارکردن و نیشانەی هەر بەرچاو رۆڵی کەرتی تایبەت بوو لە پێشخستنی وڵات دا.

لە ساڵی 1965 ئەندازیاری ئیسرائیلی (سمیحا بلاس) پێشنیاری بیرۆکەی ئاودێری بە شێوازی دڵۆپاندن کرد، و ئەوە بووە سەرەتایەك بۆ ئەوەی کە ئەمڕۆ بە کۆمپانیای جیهانی ((Netafim بۆ ئاودێری و دڵۆپاندن ناوەبرێ. لەمبارەیەوە بەڕێوەبەری گەشەدانی نێودەوڵەتی لە زانکۆی هارفارد کە پێشتر وەزیری گەشەدان بووە لە حکوومەتی ڤەنزویللا، دەڵێت: (ئەوەی لە ئیسرائیلدا رووی دا ئەوە بوو کە پرسی کەمیی ئاو گۆڕدرا بۆ سەرکردایەتیکردن لەبواری کشتوکاڵی بیابان ئەویش لەڕێگەی سیستەمی دڵۆپاندن و داماڵێنی لە خوێ).

رێژەی 95%ی زەوی ئەو وڵاتە وشك و بیابان بوو کە وەکو کێشە سەیر دەکرا, ئەو کێشەیە وەکو سامان و سەرمایە بۆ وڵاتەکە گەڕایەوە و چارەسەر کرا، لەو کاتەی کە ئیسرائیل دامەزرا بیابانی نەقەب خەریکبوو رێگاکانی قودس و تەلئەڤیڤیشی دادەپۆشی تاکو دواجار ئەو پەڵهاویشتنەی بیابان پێچەوانە کرایەوە و گۆڕدرا بە کێڵگە کشتوکاڵی و دارستان، تاکو ئەمڕۆشی لەگەڵدا بێت ئیسرائیل پێشەنگە لەو بوارە و سێ هێندەی ئیسپانیا کرداری پاڵاوتن و پاککردنەوەی ئاوی تێدا ئەنجام دەدرێ.

هەروەها رێگایەکی نوێ بۆ بەکارهێنانی ئاوی نەشیاو بۆ خواردنەوە بیندرایەوە، بەمەودای پێنج یاریگای تۆپی پێ کرداری هەڵکۆڵین کرا بۆ دۆزینەوەی ئاوی گەرم و سوێر، لە دەسپێکدا ئەوە مایەی دڵخۆشی و بە دۆزینەوەی گەورە سەیر نەکرا تاکو گەیشتنە ئەوەی کە ئەو جۆرە ئاوە بۆ بەخێوکردنی ماسی ئاوە شلەتێنەکان زۆر گونجاو و سەرکەوتوو دەبێت؛ ئەوە بوو بۆ وەکو بەرهەمێکی بازرگانی ئەو ئاوە خرایە نێو حەوزەکانی بەخێوکردنی ماسی و ئەوی دیکەش ئاودانی درەختی زەیتوون

و دار خورما و هەورەها رێگا و شێوازی دیکە بۆ کشتوکاڵی میوە و سەوزە داهێندرا. لەئەمڕۆدا ئەو زەوییەی کە (مارك توین) بە زەوی وشك ناوی هێنا نزیکەی (240) ملیۆن درەختی لە ئامێز گرتووە و دارستانەکان هەموو وڵات دادەپۆشێت و ئیسرائیل بە تاکە وڵات هەژمار دەکرێ کە رووبەری بیابانی لە کەمبووندایە.
بۆ پێشخستن و بەهێزکردنی ئابووری ئیسرائیل (10) سندووقی سەرمایەی وەبەرهێنان بۆ هاندانانی وبەرهێنە جیهانییەکان لە رێگەی پرۆگرامێك بە ناوی ((Yusma پێکهێنرا, ئەوە بووە هۆی دەرکەوتنی ملیارەها دۆلار لە وەبەرهێنە جیهانییەکان بۆ پشتیوانیکردنی پرۆژە و کۆمپانیا نوێیەکان بەمەبەستی پشتگیری کردن لە بیرۆکە داهێنەرەکانیان, ئەمە نەك تەنها بووە هۆی قازانجی دارایی بەڵکو بووە هۆی پتەوبوونی شارەزایی و ئەزموون و تەکنەلۆژیای نوێ, بۆیە لەمیانی هەشت ساڵ لە 1992 تاکو 2000 ژمارەی ئەو سندووقانەی سەرمایەی وەبەرهێنان لە بیستەوە بەرز بووەوە تاکو گەیشتە (513) و لە ئەنجامیشدا ئیسرائیل وەکو یەك لە باشترین ژینگەی بۆ سەرکێشیکردنی کار ناسرا.

تەور کلکی لە دار نەبێت.. ناتوانێت دار ببڕێتەوە … رێزا شوان

پارتی دیموکراتی گەلان و پارتی کرێکارانی کوردستان، یەک لایەنانە دروشمی برایەتی تورک و کوردیان بەرزکردوونەتەوە، دەیانەوێت ئەوە بخەنە هزری نەتەوەی کوردمان، کە (کورد بەبێ تورک ناتوانێت بژیت) لە کاتێکدا کە نەتەوەی تورک هەرگیز خۆیان بە برای کورد نەزانیوە و نازان، دانیان بە بوونی پێنجا ملیۆن کورد دا نەناوە و ئامادەش نین کە دانمان پێدابنێن.. تا ئێمەش، نکووڵی لە هەبوونی نەتەوەی کوردمان دەکەن و بە دوژمنی سەرسەختی خۆیانمان دەزانن، تا سەر ئێسقان رقیان لێمانە، نەوە لە دوای نەوەشیان،، بە بیر و ئایدۆلۆژیای رەگەزپەرستی و بەگەنیان، گەش و پەروەردەیان کردوون و دەکەن.. لە دەستووری تورکیادا، وشەیەک نییە بە ناوی کوردەوە بێ

تورکی شاخاوی ناویان بردووین.. دەستووری تورکیا، جەخت لەسەر ئەوەش دەکات، کە لە تورکیادا یەک نەتەوە و یەک زمان و یەک ئاڵا هەیە، ئەوەی لە تورکیاشدا بژی تورکە. تا ئەمڕۆش ئەم دەستوورە ڕەگەزپەرستییە پەیڕەوی دەکەن و هەڵەی ڕاست و چەپیان بەسەر هەموو نەتەوەکانی تردا هێناوە.. تا ئەمڕۆش منداڵانی کوردمان، بە بە تەبزی بەیانیان دەبێ ئەم دروشمە ڕەگەزپەرستییە، بە زمانی تورکی بڵێنەوە، گەر نەیڵێنەوە دایکان و باوکانیان دەگرن بەجوداخوز تۆمەتباریان دەکەن.. ئەمە دەقە تورکییەکەی ئەو دروشمەیە، ئەمە لێرەدا بە کرمانجی نووسیومانە:(ئەز تورکم… دایکم تورکە… باوکم تورکە… داپیرەم تورکە… باپیرەم تورکە… بنیادەم تورکە… زۆر بژی کەماری.. بژی.. بژی… بژی… زۆر بژی کەماری) ڕۆژانەش دەبێ ئەم رستەیەش دووبارە بکەنەوە:
(شاد ئەو کەسەیە کە بڵێ من تورکم) هەر لە پۆلی یەکەمی سەرەتاییەوە، منداڵانی کوردمان فێری ئەوە دەکەن کە شانازی بە ئەوەوە بکەن کە تورکن. بە بیری کەمالیزم و شۆڤێنیزم و تۆرانییەت، هەزر و بیریان زاخاو دەدەن، تا وایان لێبکەن، کە لە نەتەوەی کوردمان هەڵیان بگەڕێنەوە و سۆز و هاوبەستبوونیان بە کورد و کوردستان نەبێت و زمانی کوردییان لەبیربەنەوە، داب و نەریتەکانی کوردیان لەبەرچاو بخەن.. لە هەموو دایرەکانی سەرژمێریشدا، ناوی کوردی تۆمار ناکەن، دەبێ ناوێکی تورکی لە منداڵانی کورد بنرێت.. تورکیا چەندین لاو و مێردمنداڵی کوردیان لە سێدارە دا، لەسەر ئەوەی، لە قوتابخانەکاندا ئامادە نەبوون، کە ئەو دروشمە ڕەگەزپەرستە تورکییە بڵێنەوە.
زیاتر لە سەد ساڵە، تورک نامەردانە ڕەشەکوژی و کۆمەڵکوژی کورد دەکات، دیهات و شارۆچکە و شاری کورد تاڵان دەکات و وێرانیان دەکەن.. ئەو تاوانان و کارەساتانەی کە تورکی ڕەگەزپەرست، بەسەر کوردیان هێنان و دەهێنن.. زۆر زیاترن لەو تاوانانەی کە بەسەر ئەرمەنییەکان و یۆنانییەکانیان و ئاسوورییەکانیان دا هێنایان.
زیاتر لە سەد ساڵە، تورک بە زەبر و زۆرداری، سیاسەتی ئەنتەگراسیۆن لە گەڵ کورد بەکاردەهێنن، واتە سیاسەتی بە تورکردنی کورد، یا تواندنەوەی نەتەوەی کوردمان لە بۆتەی نەتەوەی تورک دا، ئەم نیازە گڵاوەشیان بە پیلانێکی تۆکمە و بە بەرنامەڕێژی جێبەجی دەکەن.. ئارمانج و نیازی گڵاویان ئەوەیە، کە ناسنامەی نەتەوەیی کوردیمان بسڕنەوە.. ئەم سیاسەت و نامەردییانەی تورکیای فاشستی، لە دەوڵەتی ئیمپریالیزمی عوسمانییەوە تا ئەمڕۆ درێژەی هەیە و تادێت تۆختری دەکەنەوە.
سەیرە و جێی سەرسوڕمانە، کە پارتی دیموکراتی گەلان و پارتی

کرێکارانی کوردستان، بانگەشەی برایەتی تورک و کورد دەکەن و دەڵێن:(کورد بەبێ تورک ناتوانێت بژیت.!) بە داخەوە کە کورد، هەمیشە خۆی بەکەم و بە بچووک دەزانێت، نەیتوانیوە سنووری ترسی وەهمی لە داگیرکەرانی کوردستان لە هزر و لە دەروونی خۆیدا دەربکات.

لە دوای جەنگی جیهانی یەکەم و رووخانی دەوڵەتی عوسمانی، هەموو ئەو گەلانەی کە ژێردەستەی عوسمانییەکان بوون رزگاریان بوو، بوون بە خاوەنی دەوڵەتی سەربەخۆی خۆیان.. تەنیا نەتەوەی کوردمان نەبێت.. کە نەمان توانی بە زیرەکی و بە یەکگرتوویی و بە یەکدەنگی و بە راپەڕین و بە سیاسەت هەوڵبدەین و هاوپەیمان رازی بکەین و ئەو هەلە زێڕینە بقۆزینەوە و ئەمەی کوردیش (دەوڵەتی کوردستان) دابمەزرێنین. لەوە دواش چەندین هەلی ترمان لە دەست دا.. چونکە ئەمەی کورد تا ئەمڕۆش هیچ وانە و پەندێکمان لە هەیەکانی شکستییەکانی گەلەکەمان وەرناگرین، جار لە دوای جار خراپتر و قووڵتر تێکەوتووین و دەڕاوین.. ئەمە خاڵێکی لاوازی سەرکردەکانی کوردە.

لە شۆڕشەکەی (شێخ سەعیدی پیران: ١٩٢٥) ەوە تا ئەمڕۆ زیاتر لە دوانگزە شۆڕش و راپەڕینمان پەرپاکردووە، بە هەزاران لاوی جوان و دلێرمان بوون بە سووتەمەنی ئەم شۆڕشانە، بە هەزاران گوند و شار و شارۆچکەمان تالان و وێران کران، چەندین جار رەشەکوژی و کۆمەڵکوژیان لێکردین، بە هەزاران کوردیان لە زێدی باوباپیرانیان بە زۆر دەرکردن، دیمۆگرافیای بەشێکی زۆری ناوچەکانی کوردستانیان گۆڕین. بە داخەوە هیچمان بە هیچ نەکرد و مایە پوچ بووین و هاتینەوە سەر ساجی عەلی.. زیادەڕۆییش ناکەم کە دەڵێم، تا ئەمڕۆ سەرکردە و تێکۆشەر و شۆڕشگێڕێکی دڵسۆز و بلیمەت و قاڵەوەبووی سیاسەتی ئەوتۆمان لە هەڵنەکەوتووە. کە بە دانایی و زانایی و بە زیرەکی بتوانێت هەموو کورد لەژێر چەتری کوردایەتی و کوردستان پەروەریدا کۆبکاتەوە و بتوانێت خەبات و تێکۆشان و راپەڕینی گەلەکەمان یەکبخات و بتوانێت هێزێکی بەهێزی یەکگرتووی کوردستانی دابمەزرێنێت.. سەرکردەیەکی نەتەوەیی و سیاسی کە بتوانێت پارتێکی سیاسی یەکگرتووی نەتەوەیی رزگاریخواز و ئازادیخواز و دیموکراتیخوازی بە راستی دابمەزرێنێت، تا بتوانێت ناوماڵی کوردیمان رێکبخات و متمانەی گەلەکەمان بە دەستبهێنێت.. سەرکردەیەکی دڵسۆز کە بتوانێت ستراتیژییەتێکی نەتەوەی کوردی بەهێز و تۆکمە دابڕێژێت، بە ئەوەی سەنگ و قورسایی و هەژموونێکی ناوچەی و جیهانیمان هەبێت و لە کێشە و لە هاوکێشەکانی ناوچەیی و جیهانیدا بە هەندمان بزانن.

لەگەڵ ئەوەشدا، ئەمەی کورد گەلێکی پەرتەوازەی یەکدەنگ و یەکگرتوو و یەکڕیز نین و خاوەنی وتارێکی نەتەوەیی و سیاسی یەکگرتوو نین.. میللەتێکی فرە کوێخاین و هەر کاکەمان ئاوازێک دەچڕێ و خۆی کردووە بە دەم راستی گەلی کوردمان.. بە هاندان و فیتی داگیرکەرانی کوردستان و نەیارانی گەلەکەمان پاشەقولی یەکتری دەدەن، دەستیان چەتە خوێنی یەکتری و ملی یەکتری دەشکێنین. ئەم خەخەرییەش دیاردەیەکی تازە نییە.

زۆریش بەداخەوە، کە ناپاکی و خۆفرۆشی و جاشایەتی و نۆکەری بێگانە، لە کۆنەوە بووە بە دیاردەیەکی زەق لە نێو گەلی کورداماندا.. هۆیەکی سەرەکی سەرنەکەوتن و شکستهێنانی راپەڕین و شۆڕشەکانی کوردستانن.. بە هۆی جاشایەتی و خۆفرۆشی و نۆکەری و سیخوڕی کوردەوە بووە.. کە بە پارە و پۆست، بوونە بە چاوساغ و بە کەوا سووری پێش لەشکری داگیرکەرانی کوردستان.. لە رابردوو و لە ئێستاشدا، زۆرن ئەو جاش و خۆفرۆش و نۆکەر و ناپاکە کوردانەی، کە بوونە نۆکەر و سیخوڕی تورکیا و ئێران و عێراقی داگیرکەرانی کوردستان و ناپاکیان لە کورد و کوردستان کردووە.
(سوڵتان عەبدولحەمید)ی عوسمانی، چەند تیپێکی سوارەی بەهێزی لە کورد پێکهێنا (جاشە کوردی حەمیدی) پێشی سوپای عوسمانی خستن و شەڕی دوژمنانی خۆیانیان پێکردن و زۆربەیان بەکوشت دان.. گەر بوایە ئەو هێزە کوردیانەمان لە جیاتی ئەوەی کە شەڕ بە داگیرکەری کوردستان بکەن.. شەڕیان بۆ رزگاری کوردستان بکردایە، دەیانتوانی کوردستان رزگاربکەن.. دەبووین بە دەوڵەتی کوردستانی سەربەخۆ.
مستەفا کەمال (ئەتاتورک)ی گەڕ بەگەڕیش، کەمەڵێک بەڵێن و درۆی بە کورد دا، بەو بەڵێنانەی کوردی هەڵخەڵەتاند، کە کورد و تورک بران و هاومافن لە تورکیادا، گەر کورد پشتگیری لێبکەن و یارمەتی بدەن، لە دوای سەرکەوتن، هەموو خواست و مافەکانی کورد جێبەجێ دەکات.. کوردی خۆش باوەڕیش زوو بڕوایان بە بەڵێنەکانی ئەتاتورک کرد و هەموو هێز و توانایەکیان خستە بەردەستی.. بەشی زۆری هێزەکانی ئەتاتورک لە کورد پێکهاتبوون. گەر بە پشتگیری و یارمەتی هێزەکانی کورد (جاشە کەمالییەکان) نەبوایە، ئەتاتورک نەیدەتوانی کەماری تورکیا دابمەزرێنێت.. دەسەزان و هۆشیارانی گەلەکەمان باش مستەفا کەمالییان دەناسی کە چەند نامەرد و دەندە و درۆزن و فێڵبازە و چ نیازێکی گڵاو و رقێکی رەش لە دژی گەلی کوردمان لە ناخی بەگەنی دا هەیە.. کورد لە رێگای ئەرزەڕوومدا کەمینێکیان بۆ ئەتاتورک دانا کە بیکوژن، بە داخەوە کە ئەو پلانە، هەر لە لایەن جاش و نۆکەرانی کوردەوە سەری نەگرت و شکستی هێنا.

ئەتاتورکی ڕەگەزپەرست، لە دوای سەرکەوتنی و دامەزراندنی کۆماری تورکیا و بوونی بە سەرۆک کۆمار، نەک هەر بەڵێنەکانی کە دابوونی بە کورد جێبەجێ نەکردن، بەڵکو بە ئەوپەڕی نامەردی و دڕندەیی و دڵڕەقی ڕقەڵشیێیەوە، بەبێ دەست پاراستن لە منداڵی کوردی ناو لانکیش، کەوتە ڕەشەکوژی و کۆمەڵکوژی کورد و تاڵانکردن و وێرانکردنی سەدان گوند و شاری باکووری کوردستان، بە دەربەدەرکردن و ڕاگواستنەوە و گۆڕینی دیمۆگرافیای کوردستان، سەرکوتکردن وەڵامی ماف و داواکانی کوردی دایەوە.

هەر لەسەر داوا و فیتدان و هاوکاریکردنی (ئەتاتورک) ی ڕەگەزپەرست بوو، کە ستالینی ستەمکار (کۆماری کوردستانی سووری: لە ١٩٣٢) دا، هەڵوەشاندەوە و بە هەزاران لاو و ژن و منداڵی کوردی کوشت و ماڵی کوردیان تاڵان کرد و بەهازارانیش کوردی ماڵوێران و سەرگەردان و دەربەدەر کردن و بە زۆر بە بیابانی سیبیریا و شوێنە سارد و سەختەکانی روسیا گواستیاننەوە.. کۆماری کوردستانی سوور برایانی کوردمان لە دەڤەری قەفقاس لە (١٩٢٩ ــــ ١٩٣٢) لە ناوچەی (قەرەباغ)ی ئێستا دایان مەزراند، پایتەختەکەشی شاری (لاچین) بوو.
لە ساڵی (١٩١٩) دا، کە شاندی تورکیا بە کۆنگرەی (سیڤەر) چووبوون، مستەفا کەماڵ نامەیەکی بە ئەندامی ئەو شاندە (ئەلیاس بەگ) دەنێرێ، تێیدا داوای لێدەکات کە "نابێت باسی هیچ چارەسەرێک بۆ کێشەی کورد بکرێت، ناشبێت هیچ بوارێک بە ئەم هەلانە بدرێت.." ئەو کاتە هێشتا نەببوو بە سەرۆک کۆمار.. کە ئەوە قسانەی کرد.
ئەتاتورک بە پارە و بە پۆست و پایە، توانی چەند کەسانێکی کوردی ناپاک بکڕێت و لە کاتی پێویست دا، بە نیاز و مەرامە گڵاوەکانی خۆی، لە دژی خواست و مافەکانی کورد بەکاریان بهێنێت.. ئەو کوردە کەمالیزم و تۆرانیلیزم و ناپاک و جاشە کوردانەی، کە بوون بە نۆکەر و بە سیخوڕی ئەتاتورکی کوردکوژ، ڕۆڵێکی ناپاکی گەورەیان هەبوو لە لەباربردنی هەلی دامەزراندنی دەوڵەتی کوردی دا.. ئەم ناپـــاک و نۆکەرە بەکرێگیـــراوانە، گەیشتنە ئەو رادەیەی، کە نکوڵییان لە کوردبوونی خۆیان کرد و خۆیان بە تورک دەزانی..
لەوانەش: خەفرەش و جاشی ڕەشمەلەسەر (دیاب ئاغای دەرسیمی) یە، کە ڕۆڵێکی ناپاک و گەورەی بینی لە دژایەتیکرنی گەلەکەی لە باکووری کوردستان دا.
(دیاب ئاغای دەرسیمی) سیخوڕ و نۆکەرێکی نزیکی ئەتاتورک بوو، ئەندامی پەرلەمانی تورکیا بوو، نوێنەری شاری دەرسیم بوو.. بە دەنگی کورد و بە سەر شانی کورد، بوو بە ئەندام پەرلەمان، بە داخەوە، وەکو شاعیری گەورەمان (پیرەمێرد) ی نەمر دەڵێت:

هەشتا پیاوی چاک لەک ناکەینەوە
گرەو لە پیاوی بەد نابەینەوە

دیاب ئاغای ناپاک و ناڕەسەن و نۆکەر، لەناو پەرلەمانی تورکیادا، وتی:"ئەمە کورد نین.. ئەمە تورکین" زۆریش بە شانازییەوە ناوی ئەتاتورکی دەبرد و بە "حەزرەتی غازی مستەفا کەمال پاشا" ناوی دەبرد.. کەچی لە سەرانسەری باکووری کوردستاندا، کورد بە "مستە کافر" ناویان دەبرد.. گەرچی دیاب ئاغا نوکووڵی لە کوردبوونی خۆی کرد. بەڵام گەر تورک دیاب ئاغایان بە تورک بزانیبایە، ئەو ڕەشەکوژی و کۆمەڵکوژی و کارەساتەیان بەسەر شارەکەی (دەرسیم) و بەسەر نەوەکانی و کەسوکاریدا نەدەهێنا.

لە شەڕ و ڕاپەڕینەکەی دەرسیم دا، لە ساڵی (١٩٣٧ــ١٩٣٩)، بە سەرکایەتی (سەید ڕەزا) ی دەرسیمی.. تورکیا بە دڕندانەترین و نامەردترین شێوە (٥٠) هەزار ژن و منداڵ و لاوی کوردیان شەهید کرد، زیاتر لە (٧٥) هەزار کوردیان، لە زێدی خۆیان دەربەدەر کرد و ڕایان گواستنەوە بۆ شوێنانی تر، بە سەدان گوند و شارۆچکەی ئەو دەڤەرەیان تاڵان کردن و دواتر وێرانیان کردن.. تەنانەت کچە زۆر خۆشەویستەکەی ئەتاتورکی دەستی دیاب ئاغا (کچی راستی خۆی نەبوو بەخێوی کردبوو) کە ناوی (سەبیحە گوکچەن)ە کە یەکەمین ژنە فڕۆکەوانی جەنگ بوو لە تورکیادا، چەند جارێک بە فڕۆکەی جەنگی، زۆر دڕندانە، شاری دەرسیمی بۆردوومان کرد.. بە دەیان ژن و منداڵی کوردی شەهید کرد. (فڕۆکەخانەی سەبیحە) لە ئەستەنبوڵ، بە ناوی ئەم ژنە تاوانبارەوە نراوە.. کە (سەید ڕەزا دەرسیمی) دەستگیرکرا، بە فەرمانی ئەتاتورک دادگای تورکیا بڕیاری لە سێدارەدانی بە سەید ڕەزا دەرسیمی و بە چەند سەرکردەیەکی تری کورد دەرکرد.. سەید ڕەزا و کوڕە بچووکەکەی کە (١٦) ساڵان بوو، لەگەڵ (١٢) لە سەرکردەکانی تری کوردمان، لە (١٩٣٧) دا لە سێدارە دران.. دواتریش ناوی شاری (دەرسیم) یشیان گۆڕی بۆ (تونجەلی).. لە ڕۆژی لە سێدارەدانیان دا.. خودی ئەتاتورک لەو ڕۆژەدا ئامادەی لە سێدارەدانیان بوو. ئەتاتورک بە سەید ڕەزای وت:"ئەگەر دان بە هەڵەکاندا بنێیت و پەشیمانی خۆت دەربڕی، لێت دەبوورم" سەید ڕەزا پێی وت:"من کارێکم نەکردووە تۆ لێم ببووری.. پەشیمانیش نیم" سەید ڕەزا لە بەردەم سێدارەشدا، ڕووی لە تێرانییەکان کرد و وتی:" تەمەنم حەفتا و پێنج ساڵە ئێستا لە سێدارە دەدرێم، گیانم دەچێتە پاڵ گیانی قوربانیانی خەبات لە پێناوی کوردستان دا دەرسیم سەرنەکەوت، بەڵام کورد و کوردستان هەر دەمێنن، لاوانی کورد تۆڵە دەکەنەوە، شەرمەزاری بۆ ستەمکاران"

لە نێو شەهیدانی شاری دەرسیم دا، ژمارەیەکی زۆر لە نەوەکان و لە

کەسوکار و لە هێزەکەی (دیاب ئاغای) ناپاکی تێیاندا بوون.. ئەمە پاداشت و پیاوەتی ئەتاتورک بوو، بۆ (دیاب ئاغا)ی دەستە نزیکەکەی و بۆ نۆکەر و سیخوڕ و جاشە گەورەکەی.

گەورە ناپاکێکی تری کورد، جاش و خۆفرۆش و نۆکەرێکی قێزەوەنی تری ئەتاتورک، ناوی (حەسەن خەیری) یە، کە ئەندامی پەرلەمانی تورکیا بوو، نوێنەری شاری دەرسیم بوو، بە دەنگی کورد بوو بە ئەندام پەرلەمان.. کەچی ئەم نۆکەر و ناپاک و نامەردە، گەورەترین ناپاکی بەرانبەر بە گەلی کوردمان کرد.. گەورەترین خزمەتی تورکیای داگیرکەری کوردستانی کرد.. گەورەترین نیازی گڵاوی ئەتاتورکی خوێنڕێژی هێنایەدی.

لە کۆنگرەی پەیمانی (سیڤەر) دا، کورد لەوە نزیک ببۆوە، کە دەوڵەتی کوردی بۆ دابمەزرێنن، ئەوە بوو سیڤەر گۆڕا بە پەیمانی (لۆزان) هاوپەیمان واژۆیان لەسەر بڕیارەکان نەکرد، بەبێ مافی کورد و سەربەخۆیی کوردستان.. چونکە هیچ بڕوایەکیان بە قسەکانی شاندی تورکیا نەبوو.. ئەتاتورک داوای لە (حەسەن خەیری) نۆکەری کرد، کە بە جلی کوردییەوە، لە پەرلەماندا، بانگەشەی برایەتی تورک و کورد بکات، ئەوە بڵێت، تورک و کورد بران و پێکەوە دەژین و هیچ کێشەیەکیان نییە، کورد نایەوێت لە تورکیا جیاببێتەوە، تورکیا نیشتمانی تورک و کوردە.. کۆمەڵێک لە ڕۆژنامەنووسان و میدیا بۆ گەواهیدانی ئەم سیناریۆ داڕێژراوە ئامادەکرابوون، کە ڕۆژانە قسە تەڵقین کراوەکانی جاشی بەکرێگیراو خۆفرۆش و ناپاک (حەسەن خەیری) یان بڵاودەکردەوە.

ژنەکەی حەسەن خەیری، بە پێچەوانەی مێردەکەیەوە، کوردێکی دڵسۆز و پاک بوو. دژی ئەم کارە قێزەوەنەی مێردەکەی بوو، زۆر لێی پاڕایەوە و داوای لێکرد.. کە ئەو کارە نەکات و ناپاکی لە گەلی کورد نەکات.. بەڵام حەسەن خەیری گوێی پێی نەدا.

حەسەن خەیری داوا و نیازە گڵاوکەی ئەتاتورکی جێبەجێ کرد، چەند جارێک بە جلی کوردییەوە چووە ناو پەرلەمانی تورکیا و ئەو قسانەی کە ئەتاتورک بۆی نووسیبوون، تووتی ئاسایی دووبارەی دەکردنەوە.. وێنەکەی و قسەکانی بوون مانشێتی ڕۆژنامەکانی تورکیا.. هەر لەسەر داوای ئەتاتورک، حەسەن خەیری، نامەیەکی تەلگرافی، بۆ کۆنگرەی لۆزان نارد، ئەوەی تێدا نووسیبوو، کە کورد و تورک براین، کێشەیەکمان نییە و دەمانەوێت پێکەوە بژین و بمێنینەوە، جیابوونەوە و دەوڵەتی کوردیمان ناوێت.

هاوپەیمانان کە ئەو نامە تەلگرافەیان پێگەیشت. بڕوایان کرد و بڕیارەکانیان واژۆکرد.

(حەسەن خەیری) ناپاک و خۆفرۆش، گەورەترین ناپاکی بەرانبەر بە

گەلەکەمان کرد، هۆکارێکی گەورە بوو، بۆ لەباربردنی خەونی کورد، لە دامەزراندنی دەوڵەتی کوردی.
هەر بە فەرمانی ئەتاتورک حەسەن خەیری دەستگیر کرا، دادگای تورکیا بە تاوانی لەبەرکردنی جلی کوردی و جوداخوازی، بڕیاری لە سێدارەدانیان بۆ دەرکرد، حەسەن خەیری ناپاک بەرگری لەخۆی کرد و وتی:"من بۆ ئەوە ئەو کارەم کرد، تا ڕێگری لە دروستبوونی دەوڵەتی کوردی بکەم" بێ سوود بوو، پێیان وت تۆ پێشێلی دەستووری تورکیات کرد و بەجلی کوردییەوە چوویتە ناو پەرلەمان.. پێیان وت بەر لە سێدارەدانت، چیت هەیە کە بیڵێیت..؟ دوایین راسپاردەی حەسەن خەیری ناپاک و نۆکەر ئەمە بوو:
“با گۆڕەکەم لەسەر ڕێگای کوردان بێت.. بۆ ئەوەی هەر کوردێک ببینێت تف بارانی بکات..” دەیگێڕنەوە و دەڵێن: لە دوای ناشتنی تەرمەکەی.. هێندە تفیان کردبووە سەر گۆڕەکەی بۆ دوو شەو و بۆ دوو ڕۆژ ئەو تفانە وشک نەبوون.

مستەفا کەماڵ ئەتاتورک، تووشی نەخۆشی جگەرهات، وێنەیان گرتووە و دەڵێن: ئەتاتورک جۆرە مەروویەکی سووری وردی بە چاو نەبینراو تێیدا، ئەو جۆرە مەرووەش تەنها لە وڵاتی چین دا هەبوو، تا ئەو کاتەش دەرمانی دژە ئەو مەرووە نەدۆزرابوەوە، ئەتاتورک گێژ و گول بوو، هەر خۆی هەڵدەکڕاند، تا سەری نایەوە و گێژ بەگێژ بوو.
لە کۆنگرەی چوارەمینی پارتی دیموکراتی گەلان (هەدەپە) کە لە (٢٣/ ٢/٢٠٢٠) لە (ئەنقەرە) دا بەسترا، بە زۆرینەی دەنگ، دوو هاوسەرۆکی تازەیان بۆ پارتەکەیان هەڵبژارد، کە خاتوو (پەروین بوڵدان) و دکتۆر (مەدحەت سنجار) بوون، لە تورکیدا بە (میتهات سنجار) ناودەبرێت.. بەڕێوەبەری کۆنگرە و ئەندامی سەرکردایەتی ئەم پارتە (ئەلیجان ئونکی) وتی:"من لە باتی هەمووتان دەڵێم ئەمە پارتێکی کوردین نین.. ئەمە ڕێکخراوێکی تورکین"
دکتۆر مەدحەت سنجار کێیە؟ بە کورتی دکتۆر مەدحەت، نووسەر و ئاکادیمی و شارەزایەکی پسپۆرە لە بواری کاروباری سیاسی و یاسایی دا، لە ساڵی (١٩٦٣) لە باکووری کوردستان، لە شاری (نسیبین)ی سەر بە پارێزگای (ماردین) لە خێزانێکی عەرەب لەدایک بووە. لە ساڵی (١٩٩٥) دا، دکتۆرای لە یاسادا وەرگرتووە. لە ساڵی (٢٠٠٧) مامۆستا بوو لە (کۆلێژی یاسا) لە زانکۆی ئەنقەرە.. لە ساڵی (٢٠١٥) دا، بە دەنگی کورد، بوو بە ئەندام لە پەرلەمانی تورکیا بۆ ماوەی چوار ساڵ.. ئێستاش هاوسەرۆکی پارتی دیموکراتی گەلانە.
(لە سەردەمی حیزبی بەعس شۆڤێنیدا، لە باشووری کوردستاندا، ئەو کوردەی ببوایە بە بەعسی، خەڵکی کورد لە نێو خۆیاندا، دەیان وت:

فڵانە کەس، حەبە سەوزەکەی قووت داوە، واتە بووە بە بەعسی و قسەی لا نەدرکێنن) وا دیارە (مەدحەت سنجاریش حەپە سوورەکەی قووت داوە و بووە بە تۆرانی و چۆتە ژێر چەتری کەمالیزم و تۆرانیلیزم ەوە) لە دانیشتنەکەی پەرلەمانی تورکیا، لە ڕۆژی (٢٣/٤/٢٠٢٠) دا، کە بە بۆنەی ساڵڕۆژی یادی سەد ساڵەی دامەزراندنی پەرلەمانی تورکیاوە سازکرا، مەدحەت سنجار، وەکو هاوسەرۆک و وەکو نوێنەری پارتی دیموکراتی گەلان، بەشداری لەو دانیشتنەکەی پەرلەماندا کرد، وتەیەکیشی پێشکەش کرد، لە وتەکەیدا کەوتە ماستاو سارکردنەوە و تەشی رستن، ستایشی ئەتاتورکی کرد و بە شان و باڵیدا هەڵیدا، مستەفا کەمال ئەتاتورکی کوردکوژی، بە داکۆکیکەر لە کورد ناوبرد، وا باسی کرد کە ئەتاتورک چاکە و پیاوەتی بە سەر کوردەوە هەیە.. مەدحەت سنجار وتی:" مستەفا کەمال پاشا، بە هەموو هەیەکەوە هەوڵیدا چارەسەری گونجاوی کێشەی کورد بدۆزێتەوە، هەوڵیدا لەژێر چەتری دەوڵەت و شکۆداریدا و بە بیرۆکی دیموکراتییانەی یەکگرتووی هاوبەش چارەسەری کێشەی کورد بکات، کەچی هەوڵ و کۆششە زۆرەکانی لادراون و لە یادکراون"
تۆ بڵێی (مەدحەت سنجار) کە دکتۆرای لە یاسادا هەیە، هێندە گێل و گەمژە و نەزان بێت و ئاگای لە دەستوورەکەی ئەتاتورک نەبێت، کە بە هیچ شێوەیەک ناوی کوردیان نەبردووە، بە تورکی شاخاوی ناویان بردووە؟ ئەی تۆ بڵێی مەدحەت هێندە حەپەڵە بێت و مێژووی نەخوێندبێتەوە، کە ئەتاتورک، ئەو هەموو ڕەشەکوژی و کۆمەڵکوژییەی لە کورد کرد و زمانی کوردی قەدەغەکرد و هیچ مافێکی بە کورد ڕەوا نەبینی و بە ئاگر و ئاسن ڕەفتاری لەگەڵ کورد دا کرد..؟! ئەتاتورکێک کە هەموو دەسەڵاتێکی هەبوو.. کە دەیتوانی ڕێی لێبگرێت، گەر بیویستایە چارەسەری کێشەی کورد بکات؟ چما مستەفا کەمالەی ڕەگەزپەرست، دانی بە هەبوونی کورد دا دەنا؟ لەسەر ئەو هەموو تاوانانەی کە ئەتاتورکی نامەرد لە کوردی کردن، دکتۆر مەدحەت ستایشی دەکات و بە شان و باڵیدا هەڵدەدات! بە داکۆکیکەر لە کوردی ناو دەبات.. ڕەنگە مەدحەت سنجاری کەمالیزم، وا تێبگات کە نەوەی تازەی کوردمان ساویلکەن و هیچ لە مێژووی خۆیان نازانن.

شایەنی باسیشە، پارتی دیموکراتی گەلان هیچ ناڕەزایی و هەڵوەستێکی ئەرێنیان نەبوو، لەمەڕ ئەو لەشکرکێشییەی کە تورکیا بە سەر ڕۆژئاوای کوردستانی کرد، کە بە سەدان کوردیان کوشت و بە هەزارانیشیان ئاوارە و دەربەدەرکردن.. چەکی فسفۆری سپیی قەدەغەکراوی نێودەوڵەتیان لە دژی کورد بەکارهێنا. تورکیا تا ئێستاش درێژە بە تاوانە قێزەونەکانی دەدات. ئەی نابوایە هەدەپە

پرۆتستۆی ئەم تاوانانەی تورکیان بکردایە..؟
بە دەنگــی و بە هەڵوێســتیان، واتــای رازیبوونیــان دەگەیەنێــت و هاوبەشن لەم تاوانانەدا.
هەرگیز لە عەرەبەکی کەمالیزم و تەرانیلیزمی وەک مەدحەت سنجار، چاوەڕێی ئەوەی لێ ناکرێت، کە داکۆکی لە کورد و لە کێشەی کورد بکات.. یا باس لە ستەملێکراوی کورد و لە تاوانەکانی تورکیا بکات.. گەر مەدحەت قسەکانی بە پێچەوانەوە بکردایە راستی دەوت.. چونکە هەندەی ئەتاتورک سوودی لە کورد وەرگرت، ئەوەندە سوودی لە تورک وەرنەگرتووە.. بە هەزاران کوردی کۆی و کردنی بە نۆکەر و بە جاشی ڕەشمەڵەسەری خۆی. ئەتــاتورک لە هەمــوو شەڕەکــانی لە دژی نەیارەکانیدا، جاشە کوردەکانی دەخستنە پێش لەشکری تورکیاوە.. بە کوشتی دەدان، یا هەر خۆیان لە دواوە دەیان کوشتن.. لایەکی کێشەوە ئەتــاتورک رێگــری لەوەش دەکــرد کە کــورد بتــوانن لەگەڵ گەلان و وڵاتاندا پەیوەندیان هەبێت، نەباکا داوای دامەزراندنی دەوڵەتێک بۆ کــورد بکەن.. گەر مەدحەت سنجاری غیرەتــی هەیە بــا باســی ئەم راستییانە بکات نەک پاکانە بۆ ئەتاتورکی خوێنڕێژ و ستەمکاری گەورەبەگەر بکــات. بۆ داخەوە، کە کە چێتە شــوێنی کە.. وەکــو کــورد دەڵێت:

نەمـــاوە دەنــــــگی دلــــــێران

چەقۆی ڕاوەکا لە جێگەی شــێران

تــا تێکۆشەر و سیاســەتمەداری گەلەکەمــان، ســەڵاحەدین دەمیرتــاش هاوسەرۆکی پارتی دیموکراتی گەلان بوو، زۆر دلێرانە و بوێرانە قسەی دەکرد، ببوو بە چقەی ناو چاوی ئەردۆگان.. ئێستاش لە بەندیخانەدا نەگیراوە و هەر هەمــان هەڵویستی هەیە، هەر بۆیە ئــازادی نــاکەن، گەرچی ماوەی بەندکردنەکەی تەواو بووە و بەسەرچووە.
لە ساڵی (١٩٩٢) سەرۆک کۆماری پێشووی تورکیا (سلێمان دەمیرێل) ی گەورەبەگەر، وتی:"لە تورکیادا هیچ شتێک بوونی نییە بە ناوی کێشەی کوردەوە، ئێمە راستیی هەبوونی کورد لە تورکیادا قبووڵ ناکەین"
دیکتــاتۆرە خــوێنڕێژەکەی ئێســتای تورکیــا زینــدانیســتان، سوڵتــان ئەردۆگــان، کە تــووشی کوردفۆبیــا بــووە، ئەویــش ئەو ئایدۆلۆژییە بەگەنی رەگەزپەرستییەی دووبارە کردەوە وتی:"لە تورکیادا یەک ئاڵا و یەک زمان هەیە.. ئەوەی نایەوێت بێتە ژێر ئەم ئاڵایەوە با لێرە بڕوات" مەبەستی ئەردۆگان کوردە.. سەبەرەکەی خۆشی لەبووە بۆ کورد.
زەڕافە ملدرێژەکەی سوریاش (بەشار ئەسەد)ی دیکتاتۆر هەر هەمان شەکری شکاند و وتی:"شتێک نییە لە سوریادا، کە ناوی کێشەی کورد بێت. بە هێیەکی ساکارەوە، کورد هەیە لەگەڵ مێژوودا لە سوریادا دەژین.. بەڵام ئەو کەمەڵانەی کە بە باکوور هاتوون، تەنیا لە

سەدەی رابردوودا هاتوون. بە هۆی سەرکوتکردنیان لە لایەن تورکیاوە. وەکو میوان وەریانمان گرت". ئەمە لە نووسینەکماندا، لەژێر ناوی (کۆڕەوارییی بەشار ئەسەد و قەوچەقەوچەکانی) کە لە ڕۆژی (١١/ئادار/٢٠٢٠) دا، بڵاومان کردەوە، بە کورتی وەڵامی ناماقوڵییەکانی (بەشار ئەسەد) مان داوەتەوە.

پارتی کرێکارانی کوردستانیش، نزیکەی (٤٢) ساڵە لە شۆڕشدان، نزیکەی (٤٢) هەزار جوانترین و ئازاترین کوڕان و کچانی کوردیان بە شەهیدکردن دا، تا ئێستا نەیانتووانیوە (٤٢) مەتر لە خاکی باکووری کوردستان، لە تورکیای داگیرکەر رزگار بکەن.. تا ئێستا نەیانتوانیوە، لۆبییەکی سیاسی و دیپلۆماتی بەهێزی کورد، لە وڵاتانی ئەوروپادا پێکبهێنن، کە بتوانن کاریگەریان لەسەر پەرلەمان و حکومەتەکانی ئەوروپا هەبێت، تا پشتگیری لە شۆڕش و خەبات و لە رزگاریکردنی کوردستانی داگیرکراو و لە مافە زەوتکراوەکانی گەلی کوردمان بکەن.

(پەکەکە) لە پێشا دروشمیان رزگارکردنی کوردستانی گەورە بوو، بەڵام لە ئێستادا لەو دروشمە پەشیمان بوونەتەوە و باسی دەوڵەتی کوردستانیش ناکەن. داواکانیان لە چەند مافێکی سادە و لە ئازادکردنی (هاپۆ) دا چڕکردوونەتەوە.. باس لە برایەتی تورک و کورد دەکەن و جیابوونەوە لە تورکیا رەتدەکەنەوە.. ئەمەش سازش کردن و خۆبەدەستەوەدان و بە تورکیا بوونە.. جۆرێکیش لە کویلایەتی ئارەزوومەندانە.

لەگەڵ ئەوەشدا، پێویستە ئەو راستییەش بڵێین، کە گەریلاکانی پەکەکە، هەستی نەتەوەییان هەبووە و هەیە.. ئامادەی بەرگریکردن بوونە، لە هەموو بەشەکانی تری کوردستان. لە کەرکووک و مەخموور و شەنگاردا، قارەمانانە بەرگرییان لە خوشک و برایانی کوردیان کرد.

گەر کوردی کەمالیزم و تۆرانیلیزم و ئیخوانلیزم، لە هەڵبژاردنەکانی تورکیادا، دەنگیان بە پارتی ناداد و ناگۆشکردن نەدایە، نەیان دەتوانی بین بە کیتلەی زۆرینەی پەرلەمانی تورکیا و نەیان دەتوانی کە حکومەتێکی قورخکردوو پێکبهێنن، لە ئێستادا بە زۆرینەی دەنگەکانی ئەندامەکانی پارتەکەی ئەردۆگان، هەموو ئەو بڕیار و یاسایانە لە پەرلەمانی تورکیادا تێدەپەڕێنن، کە لە بەرژەوەندی پارتەکەیان و لە بەرژەوەندی ئەردۆگان دان.

پێویستە ئەمەی کورد بە خۆماندا بچێتەوە و دەست و دوژمنانی خۆمان لێک بکەینەوە. پێویستە ئەو راستییەش بزانین، کە هەرگیز دوژمنانمان، داگیرکەرانی کوردستانمان، نابن بە دۆستمان.. نابێت بە زمانی لووس و بە زەردەخەنەی ژەهراویان بڕوا بکەین. پێویستە لە لایەن دەسەزانی گەلەکەمانەوە، شتراتیژییەتێکی یەکگرتووی نەتەوەیی

کورد داب□ژن.. پ□ویست□ د□س□زانی گ□ل□ک□مان، ل□ ن□ک□رانی ب□گان□ جیابک□ین□و□.

پ□ویست□ ن□ترسین، ن□فر□ت ل□ جاش□کان و ل□ ناپاکان و ل□ کوردستان فر□شان و ل□ ن□ک□رانی تورکیا و ئ□ران و ع□راق و سوریا بک□ین ک□ داگیرک□رانی کوردستانن. ر□ژان□ش ب□ ه□زاران تف و ن□فر□ت ل□ (دیاب ئاغاکان) و ل□ (ح□س□ن خ□یریی□کان)ی باشووری کوردستان بک□ین.

ر□زا شوان
ن□رویج: ٢٢/ مای/ ٢٠٢٠

(*) تا راد□ی□ک سوود ل□م س□رچاوان□ و□رگرتوون:
١ـ دیاب ئاغای د□رسیمی، نموون□ی کوردی د□ربار و ر□نج ب□ باچوو.
ئاماد□کردن و□رگ□□انی: ب□کر شوانی.
٢ـ إعادة بناء التأريخ وصياغت□ وفق مفاهيم جديد□ "الكماليزمية وكورد تركيا نموذجا"
سایتی: دارکا مازی.
٣ـ ح□س□ن خ□یری ل□ باشوور□..! نووسینی: مح□م□د ب□رزی.
٤ـ من هو دكتور مدحت سنجار؟ سایتی: خبر. ٢٤
٥ـ س□رک□وتنی ک□نگر□ی ه□د□پ□ و گ□ا تاسرای، شکستی کوردان.
سایتی: دارکا مازی.
٦ـ ح□س□ن خ□یری خائن. تقي الدين ئاکر□یی.

لە بانەوە ب□ سەردەشت و لەو□شەوە ب□ تووژە□ە* … ئەحمەد رەجەب

وانەکانی ژیان

بەیانی زوو لە گە□ کاك سەلاح بەرپرسی پ□شمەرگەکانی یەک□تی نیشتمانی و لە پاش قاوە□تی بە پ□شمەرگەیەکی وت لە گە□ هاوری تا

لای ئۆتۆمبێلەکانی سەردەشت برۆو لە پاش چەند خولەکێك گەیشتینە نەقلیات (ترانسپۆرت) و، وەك چۆن لای خۆمان باوە کاکەی شوفێر دریغی نەکردو ئۆتۆمبێلەکەی پرکردو کەوتینەرێ و لە پاش ماوەیەك رۆیشتن یەکێك لە تایەکانی پێشەوە تەقی و لە مردن رزگارمان بوو دیسانەوە ئۆتۆمبێل کەوتەکارو گەیشتینە سەردەشت.
سەردەشت شارێکی بچوك و دڵگیرەو بە دەستی برایانی حزبی دیموکراتی کوردستان بوو، پیاسەیەکم کردوکۆمەڵێك تانك وتۆپم بینی و لە یەکێکم پرسی کاکە کێ خاوەنی ئەم تانکانەیە ؟ لە وەڵامدا کاکە بەڵ لووتبەرزی و فیزەوە وتی لێرە مەمێنەوەو برۆو، لێی دوورکەوتمەوەو چەکدارێکم دی وتم کاکە ئەو تانکانە هی کێن؟ وتی لە کاتی کەوتنی شا حزبی دیموکراتی کوردستان دەستی بەسەردا گرتووەو، زۆر خۆشحاڵبووم وتم ئەمە یەکەمین کەرەتە ببین بە خاوەنی تانك و روومکردە کەبابخانەیەك و وتم کاکە دوو شیش کەباب و گۆشتێك و چووم دانیشتم و نانی گەرم و ماستاوی ساردیان هێناو لە پاش ماوەیەك وەستا بە دەستی خۆی خواردنەکەی هێناو وتی ناوم عەلی یە ئەی تۆ ناوت چییەو بۆچی هاتووی بۆ سەردەشت، پێشمەرگەیت؟ منیش وتم ناوم سیروانەو برایەکم پێشمەرگەیە هاتووم سەری لێبدەم و وەستا چوو لە داهاتوو بوو بە برادەرم و براداری هاورێیان و هەرکاتی سەردانی سەردەشتمان بکردایە سەردانی عەلی و کەبابخانەکەی مسۆگەر بوو.
لە پاش پشوویەکی باش ئۆتۆمبیلێکم دۆزێیەو و بێوران بێورانی بوو، لە گەڵی سەرکەوتم لە 15 ــــ 20 خۆلەك گەیشتینە بێوران و، لەوی زانیم دوو بێوران هەیە، سەروو خواروو پرسیارم لە یەکێك کردو وتم کاکە کام رێگا ئەچێت بۆ تووژەڵەو، وتی ئەم رێگایە ئەچیت بۆ بەردەپان و کێلێ و قەڵادزێ و، ئاماژەی بە رێیەکی تری کردو وتی ئەمەش ئەچێت بۆ بنوخەڵەف و تووژەڵەو، منیش ملی رێگام گرتەبەرو هەر لەناو دێ دەرنەچووبووم هاورێیان : مەحمودی فەقی خدری کۆچکردوو سەلیم سوورو دوو سێ کەسی ترم دی و، لە پاش چۆنی و چاکی و ماچکردن وتیان ئەم رێگایە بگرەو ئەملاو ئەولا مەکەو ئەتباتە تووژەڵە.
لە بێوران دەرچوم و گەرمای تەموز (جولی) بێتاقەتی کردم تا گەیشتمە ناو رێگایەك هەردوولا چەپ و راست پربوو لە بۆن و بەرامی گوڵەشەوبۆ بەدەم رێگاوە بۆ ئاو ئەگەرام تا دوو کچی پەریم بینی لە سەر جێگەلەیەك قەیسیان ئەشۆردو سڵاوم لێکردن و بە گەرمی وەڵامیان دایەوەو وتم ئەم ئاوە پاکە لێیبخۆمەوە وتیان بەڵێ لای سەرەوە لێێبخۆرەوە و، لە پاش دەموچاو شۆردن و ئاوخواردنەوە وتم ئەتوانم لەو قەیسییە بکرم . یەکێکیان وتی بەڵێ و پر جامێکی کردو وتی شۆراوەو پاکە بخۆو ، منیش نیوەی زیاترم لێیخواردو لە گیرفانم

پارەم (تومەن) دەرهێناو وتم چەند ئەكات؟ وتیان هیچ ناكات و بۆ فرۆشتن نییەو تازە پێئەگات بۆ خۆمانەو دەڵقمان پێ نییەو هەرچەند ئەتوانیت هەڵگرەو تا تووژەڵە لێیبخۆو خواحافیزیم كردو وتیان بەخێرچی و، لە رێگا ئەوەم هاتەوەیاد كچەكان وتیان دەڵقمان پێنییەو ئەبێ دەڵق چی بێت؟ پاشان زانیم دەڵق كیسەیە (عەلاگە) و، لە پاش ماوەیەك رێكردن گەیشتمە پیاوێكی جوتیارو سەلامم لێكردو وتم زۆری ماوە بۆ تووژەڵە؟ وتی ئێرە باسكە رێویەو تووژەڵە زۆر نزیكەو ئەو رێگایە بۆ ئەوێ ئەروات و، منیش بەردەوام بووم تا گەیشتمە تووژەڵە.

لە یەكێكم پرسی كاكە بارەگای حزبی شیوعی عێراق لە كوێیە؟ بە دەستی ئاماژەی بۆ خێوەتێك كردو وتی شیوعییەكان لەوێن و، چووم هاورێی سەركردەو خۆشەویستم **بابی سەرباز بەرەورووم هات و، باوەشمان بە یەكتر كردو بە ماچی ئەملاو ئەولا گەیشتینە كۆتایی و بردمییە ناو خێوەتەكەو تێكرای هاورییان هاتنە پێشوازی و هەندیكیان هاوری و ناسیاوم بوون و لە بارەگای حزب لە سلێمانی پێكەوە لە كۆمیتەی ریكخستن و كۆمیتە تایبەتمەندییەكان كارمان ئەكرد.

لە گەڵ بابی سەرباز دانیشتین و باسی بارودۆخی عێراق و سلێمانی و خزمانی دەربەندیخان و بانێخێڵان و ژاڵەناوو ناوچەی ***وارماواو هۆرین شیخان وشوێنی ترمان كردو، بە برادەرانی وت جێگای نووستنی بۆ ئامادە بكەن و، هەواڵی هاورێیانی سلێمانیم پرسی وتم زۆریان نابینم، بابی سەرباز وتی پەلە مەكە دوای دو وسێ رۆژ ئەتنێرین بۆ لایان و، ئەو شەوە لە بەر ماندووبوون و هیلاكی زوو نوستم و، بەرەبەیان لە خێوەتەكە هاتمە دەرەوەو بۆ یەكەمین جار كۆمەڵێك سمورەم دی و لە سەر دارگوێزەكان بان و خوارو بازبازێن و یارییان ئەكردو، نان وچای بیانیمان خواردو لەگەڵ چوار هاورێ بەبی ****چەك چووین بۆ *#*ناوزەنگ لەوێ سێ چوار دوكانی بچوكی لێبوو، پاشان گەراینەوە بۆ بارەگاو لە كاتی نیوەرۆ بانگكراین بۆ نانخواردن و، بابی سەرباز وتی ئەمە یەكەمین رۆژی پێشمەرگایەتییەو، لەوێ هاورێیەك بە عەرەبی وتی خزمی ئەبو سەربازیت؟ وتم نا بەڵام لە یەك ناوچە پێكەوە بووین و زوربەی براو خزمەكانی هاورێ و ناسیاومن و، هاورێكە وتی ببوورە پرسیارم لێكردی و زۆر بە دیقەت و بە وردی بینیتانم باوەشتان بە یەكتر كردو، وتم ئەو ئەندامی سەركردایەتی حزبەو ئێمەش دەرویش و قوتابی و، وتی من لێرە ناوم ئەبو *#ئەحمەدەو، بە بابی سەربازی وتبوو عەرەبییەكەی زۆر باشەو بابی سەرباز پێی وتبوو لە بەغدابووەو لەوێ خوێندنی تەواو كردووەو كاری حزبی بەرێوەبردووە.

لە 12 ی تەموز بابی سەرباز وتی بەیانی زوو ئامادە بە بەرەو هەورامان ئەتنێرین و هاورێیانی سلێمانی لە بنکەی بەلە بزانن و ئەبێ لە مەریوان پرسیاری ئەو شوێنە بکەیت و هەندێ ڕۆژنامەو بەیان و راگەیاندنەکانی حزبم پێچاوەتەوەو بیانبە لە دزێی ئۆتۆمبێلەکە راگرە برایانی پارتی دیموکراتی کوردستان ـ عیراق لەوی بارەگایان هەیە و پێچراوەکە بدە بەوان.

22/5/2020

پەراوێزەکان :

*تووژەڵە : دێیەکی ساردە لە کوێستانی مامەندە بەرەو خواربووەتەوەو کۆمەڵێك لە حزبە ئۆپۆزسیۆنەکانی عێراق و ئێران لە دێیەکە بوون و، هەر لە بەر ئەوەش بوو ناویانە دۆڵی حزبەکان.

**بابی سەرباز : هاوری ئەحمەد ملا قادر بانێخێڵانی ـــ ئەندامی کۆمیتەی ناوەندی حزبی شیوعی عێراق پێش چەند ساڵێك لە سوید کۆچی دوایی کرد ، سەربازی کوری پێشمەرگەیەکی ئازابوو بەشداری داستانی شەری قزلەری کردو، لە شەری بەکربایەف بە دەستی جاشی خۆفرۆش شەهید کرا و، خێزانەکەی هاورێ ئەحمەد بانیخێڵانی هاورێ نەجمە لە دۆڵی نۆکان بە لافاو خنکاو شەهید بوو.

***وارماوە : ناحیەی گەرێك ولە چەمرگە بووەو لە دەشتی دزیایش، واتە باوەخۆشین/ دێوانە و چەمەرگە، فەقیە جنە و کانی ساردو دەربەندیخان و بانیخێڵان و، پاشان چووەتە قلیجەو و لە ئێستادا لە هەڵەبجەی تازەیەو لە قەزای شارەزوورە.

****چەك : کاتێك شاڵاوی رژێمی دیکتاتۆری سەدام حسیەێن و حزبی بەعسی عەرەبی لە سەرانسەری عێراق دەستیپێکردو، کاری نەگەتیڤی دروستکردو، بووە هۆی پەرتەوازەی رێکخراوەکانی حزب و، هەر یەك لە هاورێیان بە جۆرێك هاتەدەرەو، تاق و تەرا چەکیان هێنابوو، ئێمە بێ چەك بووین واتە زۆر بووین و چەکمان نەبوو، ئێ باڵێی ئەو کەموکورتییە ئەکەوێتە سەر حزب بە گشتی و سەرکردایەتی بە تایبەتی وحۆی رەخنەن.

*#ناوزەنگ : دێیەکی بچوك ئەیکات بە دوو بەش و ئەوەش سنوری عێراه وئێرانەو ناوزەنگ بارەگای سەرەکی یەکێتی نیشتمانی لێبوو، ئێمەش وەك حزبی شیوعی عێراق لە سەرووی دێیەکە بنکەیەکمان هەبوو.

*#ئەبو ئەحمەد : ناوی عەبدولرەحمان قەسابە خەڵکی موسڵ، یەکێك بووە لە کورە ئازاکانی موسڵ دژ بە پیلان و کودەتاکەی عقید عەبدولوەهاب شەواف دژ بە حکومەتی نیشتمانی عەبدولکەریم قاسم و، پاشان لەلایەن حکومەتە دیکتاتۆرییەکان سزای لە سێدارەدانی بۆ

دەرچوو بەرپرسی ئیدارەبوو.

پ□ناس□ … ک□نعان مدح□ت

ه□ر□م : ل□ چ□ند پارت□ک پ□کد□
ه□ری□ک ل□ پارت :
ل□ چ□ند با□□
با□ :
ل□ ش□ر و
د□□□ ش□ر و
گورگ و چ□ق□□.. پ□کد□
چاوی ه□ری□ک ل□م ئاژ□□□ برسیان□
ب□ داهاتی بیر□ ن□وت و
دووتو□ی ناو گ□□..
ه□□د□
دانوستانی نیوان ی□کیش
ب□ م□رجی ب□رژ□و□ندی تاک□ک□سی و
□□ژ□ی پشک گر□ د□در□
ه□ر□م.. ه□ر□م..
ه□ر□می ماف قوتد□ر
ئا□وگ□□ی ;
ل□ د□رزی□و□ تا ل□ری
ل□ دایبیی□و□ ب□ □□نگی پرچ و
سیم□□ی س□رداری
ک□ر ،
ب□ باری
بار ، ب□ ن□وت و
پ□کهاتنی ژ□راوژ□ری گ□اویش
ب□ شک□ی د□رپ□ی ئا□اوی ل□ س□ر.. پ□کد□
ب□□□ .. ب□□□..
ب□ پرس
ب□ ئاوردان ، ل□ ه□ژار و برسی
ل□وان□ی ب□دیار ک□کراو□کانیانا

▪ ل□ ب□ خ□وی –
باو□شک ئ□د□ن
یا ئ□وان□ی ، ل□ ترسی ه□ر□سی ن□وسیی
ب□ سنگیان دیواری ئاسایشیان
ب□ ه□□د□ستن
ه□ند□ ب□ من□تن
ت□نان□ت بیر ل□و□ش ناک□ن□و□
ک□ □□ژ□ ب□
ه□ر ئ□م ح□سح□س و پاس□وانان□
ب□ پ□ ل□ق□ ب□ س□روس□کوت و
تاج و
کورسیانا ب□ربن
س□یر□ س□□□ای لووت ب□ لووت بوونی
ه□ر ی□ک ل□م با□ و
پ□ل و
لق و
ق□دان□
ه□شتاش د□مول□وس و چاو و گو□یان
ه□ر ل□ ج□ی خ□یان□!
س□یر□ ،
ویژدان پ□رو□ر□ ن□ک□□او□ و بپرس□
کام□ ل□م ه□نگاوان□ی نراون
□□ م□شخ□□ان گر و
روو□ و د□رگا وا□اک□ بوون
س□یر□ ، س□یر ،
ئینکاری ، ل□شی □زاو و
رووم□تی ئاو□اوی ناو ئاو□ن□ت بک□ی
ئار□ق□ی س□ر تو□□ی ،
ل□ □□نجی پ□شم□رگان□و□ پ□ دیار
بس□□ت□و□ و
تف ل□ هاوار و نا□□زایی د□وروب□ر ک□ی
ه□ر□م ب□□□
ب□□□ ه□ر□م ،
جگ□ ل□ ئ□و□ و پ□لوپ□
ه□ر□م ، ل□ ملی□ن□ها چ□ق ب□ستووی
چاو ز□قی ، ک□□ن□د□ر
پ□کد□ ،

ه□ر□م.
جا ک□ ه□□سان
ک□ ب□ریان د□گر□ ؟ ک□ ؟؟؟